

Ni fehili māhāni ke fai

Tui puipua o te COVID-19

Ko au kua maua i te COVID-19. E mafai āfea ke fai hoku tui puipua?

Kāfai ko heki i ei hō tui puipua kua fai ki te COVID-19, e tatau ke fai tō tui puipua muamua e tuha ma he 4 vaiaho mai te aho na teka kehe ai koe mai MIQ pe ko nā faletalimālō faka nonofokehea, oi fai ai te tui puipua tona lua i he 6 vaiaho mai te aho na fai ai tō tui muamua.

Kāfai kua uma te fai o tō tui puipua muamua kako heki maua koe i te COVID-19, e tatau ona fai tō tui tona lua i he 4 vaiaho mai te aho na teka mai ai koe ki fafo o te MIQ pe ko nā faletalimālō faka nonofokehea.

Kāfai kua uma te fai o tui puipua uma e lua kako heki maua koe i te COVID-19, e hē manakomia ke fai hō tahi tui i te taimi nei.

Ko au ko he tino nae tafapili ki he tino kua maua i te COVID-19. E mafai āfea ke fai hoku tui puipua?

Kāfai ko koe ko he tino nae tafapili ki he tino kua maua i te COVID-19, e mafai ke fai hō tui puipua kāfai e kātoa na aho e 14 nae nofo kehea ai koe. E tatau ke i ei hō hukehukega e lipotia mai ko koe e hē maua i te COVID-19 ma e hē i ei foki ni o āuga.

E mafai āfea toku kāiga ke fai o lātou tui puipua?

E mafai nā tino i tō kāiga e ova atu i te taki 12 tauhaga te matutua ke fai o lātou tui puipua, kāfai e hē nonofokehea. E mafai koe ke fano ki nā koga fakapitoa e fai ai nā tui puipua pe ko nā koga e mafai ai ke fai nā tui puipua i loto o nā tavale pe telefoni te numela e fehoahoani ki tagata Pahefika ke fai nā tui puipua i te numela 0800 21 12 21. Pe telefoni ki te telefoni fehoahoani a te COVID, COVID-19 Vaccination Healthline i te numela 0800 28 29 26 E mafai ke fakatonu ho āvanoa i luga o te neti

<https://bookmyvaccine.covid19.health.nz/>

Kae faivēhea la kāfai ko au ko he tino nae tafapili ki he tino kua maua i te fāmai ma kua uma foki te fai o oku tui puipua?

E tuha lava kāfai ko koe kua uma te fai o tui puipua, e tatau lava koe ke nofokehea mō ni aho e 14. Ko te vaitui e maua ai he puipuiga lelei ma puipua ai ke nahe tauale fakapokepokegia, kae e hē i e he vaitui e 100 pahene tana puipui. E ōno mafai koe ke tauale, pe fakapipihi te hiama ki ni tino, e tuha lava pe ni tamā āuaga lele o te COVID-19 to koe.

Mō ni iētahi fakamatalaga:

Telefoni nā tautuaga tau te ola mālōlō - HEALTHLINE 0800 358 5453 (ko ni tautuaga e āvanoa 24/7 ma nā fakamatalakupu e āvanoa). E mafai foki koe ke ahiahi ki te kupega a te Unite COVID e maua ai nā fakaliliuga ma [nā fautuaga ki nā nonofo-kehea](#), pe ko te kupega www.arphs.health.nz or www.covid19.govt.nz.

Ni fakamatalaga lauaitale āgai ki te Covid-19

Ko au ko he tino tafapili e ō he tino kua maua i te fāmai, ko hē ā tā aku e tatau ke fai?

E 4 ia mea e tatau ke fai e koe kāfai ko koe ko he tino tafapili e ō he tino kua maua i te fāmai.

1. Nofo i te fale, fakamamao mā iētah tino e nonofo fakatahi koutou, ma mulimuli ki nā fautuaga a te Ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele E tatau koe ke nofo i te fale ke maua mai ni ō lipotii e lua ko koe e hē maua i te fāmai, ma fakailoa atu e te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele, ko koe kua kilia.
2. Fai hō hukehukega - fakavave, ma fai i te aho 5 ma te aho 12. Nā koga e fai ai nā hukehukega i te koga e nofo ai koe e lihi i [kinei](#) pe e i luga o te neti i te [Prepare Pacific](#) he kupega pe ko te Facebook
3. Fakamautinoa ko tō kāiga e fakamamao kehe mā iētahi tino ke maua mai to lipōti ko koe e hē maua i te fāmai.
4. Fakailoa ki te ofiha tau te ola mālōlō o tagata lautele, kāfai e i ei ni mea e manakomia e koe kae ke nonofo ai koe ma tō kāiga i te koutou fale ma ke puipuia ai iētahi tino.

Fano ki te kupega tēnei mō ni iētahi fakamatalaga <https://www.arphs.health.nz/public-health-topics/covid-19/for-cases-and-contacts/>

Ko heā te uiga o te nofo-kehe pe ko te nofo-kehea?

Ko koe e tatau ke fakamamao kehe mai nā tino e nonofo fakatatahi koutou i te fale. Ko te mea tēnei e fehoahoani ke puipuia ai ki lātou ke nahe tauāle Koe nahe fano kehe mai tō fale e tuha lava pe he ā te mafuāga, vaganā ai kāfai koe e fano oi fai hō hukehukega. Kāfai ko koe e tauale, telefoni ki te Healthline e hē totohia, mō ni fautuaga, i te numela 0800 358 5453. Nahe faia hō tui puipuia, pe fano ki te gāluega pe ko nā falekoloa. Taumafai ko koe nahe fano ki nā potu e i ei ai ni iētahi tino. Mō ni iētahi fakamatalaga āgai ki nā fakanonofo kehea, ahiahi ki te kupega tēnei <https://covid19.govt.nz/health-and-wellbeing/protect-yourself-and-others-from-covid-19/stay-home-if-youre-sick/#when-to-stay-home>

Ko he ā tā nā tino o toku kāiga e tatau ke fai?

Ko nā tino o tō kāiga e tatau ke nonofo i te kāiga kae e mafai ke nonofo fakatatahi. Ko ki lātou e fakahā oi olo ki fafo o te fale, vaganā kua maua te lipoti o tō hukehukega o te aho 5 mā e lelei - ko koe e hē maua i te fāmai. E telefoni atu te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele (Public Health) ki ā te koe, ke hiaki pe i ei ni mea e manakomia e koe ma tali ni au fehili e fia fai.

Ko he ā tā aku e fai kāfai ko au nae i he kogāfenua e tatau ke fakailoa?

Ko nā kogāfenua e tatau ke fakailoa, ko ni koga nae i ei ai he tino kua maua i te COVID-19.

Kāfai e kē lagona e i ei te COVID-19 i he koga nae i ei ai koe (ft i te falehā) hiaki te kupega a te Matāeke tau te Ola Mālōlō, ke iloa ai e koe pe i loto o te lihi o nā kogāfenua e tatau fakailoa. E fakailoa atu e te kupega pe ko ni ā tā koe e tatau ke fai ma e fia foki te mataloa e tatau ke nonofo ai i te fale. E mafai e koe oi telefoni ki te Healthline i te numela 0800 358 5453 mō ni fautuaga kāfai koe e hē mautinoa pe ko ni ā tā koe e fai.

Kāfai ko te lipoti o toku hukehukega e kino (pe koe kua maua i te fāmai), ko he ā te kā tutupu?

Ko koe e fakatonu ke fano ki nā fale faka nonofokehea e vēia ko te Jet Park pe ko te Novotel, kae ke mafai ai ki mātou ke fehoahoani atu mā ni manakoga tau te ola mālōlō. Ko te fale faka nofokehea e telefoni atu i loto o he 24 itūlā ke fakatotoka na mea e fai e aofia ai pe ko koe e fano vēhea ki te fale faka nofokehea, mā āfea e tatau ai koe ke fano.

E fakamautino foki e te ofia tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele (Public health) e maua ni au fuālākau pe ko ni iētahi mea tāua. E talanoa atu ki ā te koe ki ni tino i tō kāiga e tatau ke nonofo koutou i te fale faka nofokehea. E ōno aofia ai ni tamaiti e kikiilagia e koe. Ko koe e hiaki e te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele, ma fakatotoka hō hukehukega ke fai i te taimi tēnei e talanoa ai koulua.

Ko te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele e talanoa ki nā tino o tō kāiga i te fale, ke fakamautinoa e i ei ni ā lātou mea ke kai, vailākau ma iētahi mea e tāua ke i ei.

Kāfai ko te lipoti o toku hukehukega e lelei (ko koe e hē maua i te fāmai), ko he ā te kā tutupu?

Kāfai na maua mai tō lipoti o tō hukehukega mai te aho 5 e lelei, ko koe e tatau ke nofokehea i te fale, ke maua mai hō tahi lipoti e lelei foki - e māhani lava mai te aho 12. Kāfai ko te hukehukega tēnei e lelei foki (e negative) e mafai koe ke hē toe nofokehea i te fale mai te aho 14, kāfai e tūmau lava ko koe e mālohi, ma fakailoa atu e te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele, ko koe kua kilia ke he to nofokehea.

Kāfai lā ko au e tauale?

Kāfai ko koe mā tō kāiga e tauāle, fakamolemole oi fai ni koutou hukehukega. Telefoni te Healthline i te numela 0800 358 5453 pe telefoni tō fōmai ke talanoa ki ei.

Ko nā āuga o te COVID-19 e mafai ke i loto ai he mea fokotahi pe ko ni mea e lahi i nā mea iēnei - ma e ōno fakalogo koe e vēia lava ko iētahi tauale

* mafatua ma tafe te ihu, he tale fōu pe ko he tale e fakahoholo e kino, tigā te fāi, he fiva e tuha e 38°C, fitā te mānava, kua hē hogitia he mea pe kua hui te tomi ki nā meakai, tafe te manava, tigā te ulu, tigagā nā maho pe ko te tino e tigagā, fia puai pe huati.

E vēhea la kāfai ko au kua maua i te COVID-19

Ko te kaufaigaluega o te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele ka vili atu kia te koe ke fakailoa atu koe kua maua i te COVID-19. Ko koe kua manakomia ke nofokehe mai iētahi tino ke nahe fakahalalau te hiamā ki he tino. Ko te nofokehe e mafai ke fehoahoani ke tauhi ai te haogalemu o te komiuniti.

I te MIQ, ka i ei to potumoe, tafatafa/ faletakele ma te TV. E maua au meakai ma ni mea ke takaikai, e maua te Wi-Fi e hē totohia ma nā fehoahoaniga taigole mo na tagamea.

Ka fakatotoka e te ofiha tau te ola mālōlō lelei o tagata lautele (public health) ke fano koe ki te MIQKo nā fakamatalaga [i kinei](#) e fehoahoani atu ke malamalama koe ki nā mea e mafai ke kave e koe ma ko ni ā na mea e amanaki e i ei kāfai koe e pa ki te fale faka nofokehe.